

Reşat KARAGÖZ
CHP Amasya Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Reşat Karagöz
CHP Amasya Milletvekili

Et ve Süt Kurumunun temel görevlerinden biri, et ve süt piyasalarında istikrarın sağlanmasına katkıda bulunmak, üretici ile tüketiciyi korumak ve piyasa koşullarının üretimin sürdürülebilirliğini tehlikeye atmasını önlemektir. Ancak son yıllarda uygulanan canlı hayvan ve kırmızı et ithalatı politikaları, yerli üreticiyi korumadığı ve piyasada kalıcı bir fiyat istikrarı sağlamadığı gerekçesiyle yoğun biçimde eleştirilmektedir.

Et ve Süt Kurumu tarafından 2026 yılında da ithal besilik sığır satışı ve kesimlik sığır teminine ilişkin programlar yürütülmektedir. İthalatın kırmızı et fiyatlarını dengelemek, arz güvenliğini sağlamak ve hayvan varlığını artırmak amacıyla gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Buna rağmen vatandaşın uygun fiyatlı ete ulaşamadığı, yerli üreticinin ise hayvanını maliyetinin altında satmak zorunda kaldığı görülmektedir.

İthal canlı hayvanların belirli kapasitenin üzerindeki işletmelere tahsis edilmesi, küçük ve orta ölçekli üreticilerin büyük işletmeler karşısındaki rekabet gücünü zayıflatmaktadır. Büyük işletmelerin finansmana, ithal hayvana ve pazara erişim olanakları artarken aile işletmeleri yükselen yem ve bakım maliyetleri altında üretimden çekilmektedir.

Piyasayı düzenlemesi ve üreticiyi koruması gereken kamu kurumlarının alım, ithalat ve fiyat politikalarının piyasa dengesizliğini daha da artırdığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. İthalatın devam etmesine rağmen et fiyatlarının düşmemesi, üreticinin gelirinin artmaması ve tüketicinin uygun fiyatlı ete ulaşamaması, uygulanan politikaların kimlerin yararına olduğu sorusunu gündeme getirmektedir.

Reşat KARAGÖZ
CHP Amasya Milletvekili

Bu bağlamda;

1. Et ve Süt Kurumu tarafından son 10 yılda kaç baş canlı hayvan ithal edilmiştir? Yıllara göre ayrı ayrı belirtiniz.
2. Aynı yıllarda ithal edilen karkas, soğutulmuş ve dondurulmuş kırmızı et miktarı ayrı ayrı kaç tondur?
3. Söz konusu ithalatlar için yıllar itibarıyla toplam ne kadar ödeme yapılmıştır? Ödemelerin ülkelere ve firmalara göre dağılımı nedir?
4. 2026 yılında ithal edilen veya ithal edilmesi planlanan besilik sığır sayısı kaçtır? Bu hayvanların toplam ithalat maliyeti ne kadardır?
5. 2026 yılında ithal besilik sığır tahsis edilen işletme ve firma sayısı kaçtır? Bu işletmelerin illere, kapasite gruplarına ve işletme büyüklüklerine göre dağılımı nedir?
6. İthal hayvan tahsis edilen işletmelerden kaç 200 baş ve üzeri, kaç 200 başın altında kapasiteye sahiptir?
7. İthal canlı hayvan tahsis edilen şirketler arasında aynı sermaye grubuna, holdinge veya şirketler topluluğuna bağlı işletmeler bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bunların sayısı ve aldıkları toplam hayvan miktarı nedir?
8. Bir işletmeye veya aynı sermaye grubuna tahsis edilebilecek ithal hayvan sayısına ilişkin bir üst sınır var mıdır?
9. İthal hayvanların küçük ve orta ölçekli aile işletmelerine ulaşmasını sağlamak amacıyla kota veya pozitif ayrımcılık uygulanmakta mıdır?
10. Et ve Süt Kurumu tarafından yayımlanan 2026 yılı satış duyurusunda, 200 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletmeler için ithal besilik sığır satış fiyatının canlı kilogram başına 420 lira artı KDV olarak belirlendiği görülmektedir. Bu fiyat hangi maliyet unsurlarına göre belirlenmiştir?
11. İthal edilen bir besilik sığırın hayvan bedeli, nakliye, sigorta, gümrükleme, karantina ve diğer giderler dahil Kuruma ortalama maliyeti ne kadardır?
12. Et ve Süt Kurumu son 10 yılda yerli üreticiden kaç baş büyükbaş hayvan satın almıştır? Bu alımlar için üreticiye toplam ne kadar ödeme yapılmıştır? Her yıl ayrı ayrı belirtiniz.
13. Aynı dönemde Amasya ilinden ve Suluova ilçesinden kaç baş hayvan satın alınmıştır? Amasya ve Suluova'daki üreticilere yapılan toplam ödeme ne kadardır?
14. Kesim için uzun süre beklemek zorunda kalan üreticilerin bu dönemde katlandığı ilave yem ve bakım maliyetleri için herhangi bir telafi ödemesi yapılmakta mıdır?
15. Canlı hayvan veya karkas et ithalatına ilişkin ihalelerde son 10 yılda kaç farklı şirket görev almıştır? Bu şirketlere yapılan ödemelerin firma bazındaki dağılımı nedir?
16. Et ve Süt Kurumunun ithal ettiği et ve canlı hayvanların ne kadarı doğrudan tüketiciye, ne kadarı zincir marketlere, sanayicilere, yemek şirketlerine ve özel işletmelere satılmıştır?

Reşat KARAGÖZ
CHP Amasya Milletvekili

17. İthalat yoluyla sağlanan fiyat avantajının tüketiciye yansıtılmadığı tespit edilen işletmelere herhangi bir idari yaptırım uygulanmış mıdır?
18. Yerli hayvan varlığını artırmak, küçük ve orta ölçekli besicileri korumak ve vatandaşın uygun fiyatla ete ulaşmasını sağlamak amacıyla uygulanacak orta ve uzun vadeli tedbirler nelerdir?
19. Et ve Süt Kurumunun üretici ve tüketiciyi birlikte koruyamadığı yönündeki eleştiriler karşısında Kurumun görev, yönetim ve piyasa müdahale modelinde değişiklik yapılması planlanmakta mıdır?